

Про внесення змін до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти

Відповідно до частини 8 статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та з метою забезпечення оцінювання результатів навчання здобувачів повної загальної середньої освіти

НАКАЗУЮ

1. Внести зміни до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 № 329, виклавши його у редакції, що додається.

2. Директорату шкільної освіти (Осмолівський А.) забезпечити подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко І.) зробити відмітки у справах архіву.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Мандзій Л.

Т. в. о. Міністра

Сергій ШКАРЛЕТ

КРИТЕРІЇ

оцінювання результатів навчання
учнів (вихованців) у системі
повної загальної середньої освіти

1. Ці Критерії визначають загальні підходи до оцінювання результатів навчання учнів (вихованців) (далі – учні) у системі повної загальної середньої освіти та встановлюють відповідність між вимогами до результатів навчання учнів, визначених Державними стандартами, та показниками їх вимірювання.

2. Відповідно до цих Критеріїв результати навчання учнів характеризуються за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий (додатки 1 – 4).

3. Рівні результатів навчання учнів визначаються за:
рівнем сформованості умінь як складових ключових та предметних компетентностей;
рівнем володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
мірою самостійності у виконанні навчальних завдань;
рівнем сформованості вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, висувати і формулювати гіпотези;
рівнем пізнавальної діяльності.

4. За цими Критеріями здійснюється поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів незалежно від форми здобуття освіти. Поточне та підсумкове оцінювання здійснюється у таких формах: усній (зокрема індивідуальне, групове та фронтальне опитування); письмовій (зокрема діагностичні, самостійні та контрольні роботи, тестування); цифровій (зокрема тести в електронному форматі); графічній (зокрема робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами); практичній (зокрема виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проектів, робота з біологічними об'єктами, виготовлення виробів).

5. Обов'язковому оцінюванню підлягають результати навчання учнів з предметів (інтегрованих курсів) інваріантного складника (базових та обов'язково-вибіркових предметів) навчального плану як складової освітньої програми закладу освіти.

6. У початкових класах здійснюється формувальне та підсумкове (завершальне) оцінювання результатів навчання учнів.

У 5-12-х класах здійснюється формувальне, поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів.

7. У першому та другому класах застосовується вербальна характеристика особистих досягнень та результатів навчання учнів.

У третьому та четвертому класах, першому семестрі п'ятого класу Нової української школи (далі – НУШ) підсумкове оцінювання здійснюється за рівневою шкалою, а його результати позначаються словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)».

У четвертих класах, які навчаються за Державним стандартом початкової загальної освіти (2011), п'ятих класах, які навчаються за Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (2011), другому семестрі п'ятого класу НУШ та наступних класах поточне та підсумкове оцінювання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

8. За рішенням педагогічної ради заклад освіти може:

здійснювати оцінювання в першому семестрі п'ятого класу НУШ за 12-бальною системою (шкалою);

здійснювати оцінювання в другому семестрі п'ятого класу НУШ за рівневою шкалою;

здійснювати оцінювання результатів навчання учнів усіх класів за власною шкалою – за умови затвердження правил переведення до системи оцінювання, визначеної законодавством.

9. Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та таблиці навчальних досягнень, свідоцтві досягнень робиться запис «не атестований(а) (н/а)».

10. Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку (ІПР), що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ), де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання.

Добір форм поточного та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я.

При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучаються ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

Генеральний директор
директорату шкільної освіти

Андрій ОСМОЛОВСЬКИЙ
Додаток 1

до Критеріїв оцінювання
результатів навчання учнів
(вихованців) у системі повної
загальної середньої освіти

КРИТЕРІЇ

оцінювання результатів навчання учнів початкових класів, які навчаються за
Державним стандартом початкової загальної освіти (2011)

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця засвоює знання у формі окремих фактів, елементарних уявлень
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, володіє окремими видами умінь на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії
	3	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання, потребує детального кількарізкового їх пояснення
II. Середній	4	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу у формі понять з допомогою вчителя, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал з допомогою вчителя, здатен/здатна з помилками й неточностями дати визначення понять
	6	Учень/учениця будує відповідь у засвоєній послідовності; виконує дії за зразком у подібній ситуації; самостійно працює зі значною допомогою вчителя
III. Достатній	7	Учень/учениця володіє поняттями, відтворює їх зміст, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця розпізнає об'єкти, які співвідносяться із засвоєними поняттями; під час відповіді відтворює засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків; володіє вміннями на рівні застосування способу діяльності за аналогією; самостійні роботи виконує з незначною допомогою вчителя; відповідає логічно з окремими неточностями
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє вміннями виконувати окремі етапи розв'язання проблеми і застосовує їх у співробітництві з учителем (частково-пошукова діяльність)
IV. Високий	10	Учень/учениця володіє системою понять у межах, визначених навчальними програмами, встановлює як внутрішньопонятійні, так і міжпонятійні зв'язки; вміє розпізнавати об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями різного рівня узагальнення; відповідь аргументує новими прикладами
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, застосовує способи діяльності за аналогією і в нових ситуаціях
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійні роботи виконує під опосередкованим керівництвом; успішно виконує творчі завдання

Додаток 2
до Критеріїв оцінювання
результатів навчання учнів
(вихованців) у системі повної
загальної середньої освіти

КРИТЕРІЇ

оцінювання результатів навчання учнів базової та повної загальної середньої освіти, які навчаються за Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (2011)

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

Додаток 3
до Критеріїв оцінювання
результатів навчання учнів
(вихованців) у системі повної
загальної середньої освіти

КРИТЕРІЇ

оцінювання результатів навчання учнів 3-4-х класів НУШ, які навчаються за
Державним стандартом початкової освіти (2018)

Рівні результатів навчання	Загальна характеристика
I. Початковий	Учень/учениця володіє уміннями на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання, потребує детального кількарязового їх пояснення; не завжди виявляє та розуміє власні помилки, навіть після допомоги вчителя; не завжди розпізнає проблемну ситуацію; відтворює основний навчальний матеріал, іноді з допомогою вчителя.
II. Середній	Учень/учениця повторює за зразком певну операцію, дію; буде відповідь у засвоєній послідовності; виконує навчальні дії за алгоритмом, у разі утруднення звертається до вчителя по допомогу; вносить коректні уточнення і виправляє помилки після допомоги вчителя; розпізнає проблемну ситуацію, але не завжди визначає шляхи розв'язання проблемної ситуації; відтворює основний навчальний матеріал, здійснює пошукову діяльність у супроводі вчителя.
III. Достатній	Учень/учениця демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії у стандартних ситуаціях; висловлює власні думки, наводить окремі приклади на їх підтвердження; під час відповіді відтворює засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків; самостійні роботи виконує із незначною допомогою вчителя; вносить уточнення, виправляє помилки в усній відповіді / письмовій роботі самостійно; складає план роботи для розв'язання проблемної ситуації, розв'язує проблемні ситуації у співпраці з учителем
IV. Високий	Учень/учениця демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії в нових ситуаціях (нестандартних); аналізує, класифікує, узагальнює об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями; аргументує прикладами власні відповіді, судження; самостійні роботи виконує під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує власні відповіді / письмові роботи, вносить коригування та уточнення (за потреби); обґрунтовує способи розв'язання навчальних /життєвих проблем та ситуацій, спираючись на набуті знання, власний досвід; розв'язує проблемні ситуації, виконує дослідницькі та творчі навчальні завдання

Додаток 4
до Критеріїв оцінювання
результатів навчання учнів
(вихованців) у системі повної
загальної середньої освіти

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	<p>Учень/учениця володіє уміннями на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії, але під час копіювання припускається помилок; не завжди виконує елементарні завдання, навіть з допомогою вчителя, потребує детального кількарядового їх пояснення; не завжди виявляє та виправляє власні помилки, навіть з допомогою вчителя; виправляє правильне на неправильне; не завжди розпізнає проблемну ситуацію, навіть за певної допомоги з боку інших; частково відтворює основний навчальний матеріал тільки з допомогою вчителя.</p>
	2	<p>Учень/учениця володіє уміннями на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії, але під час копіювання припускається помилок; з допомогою вчителя частково виконує елементарні завдання, потребує детального кількарядового їх пояснення; не завжди виправляє власні помилки, навіть з допомогою вчителя; виправляє правильне на неправильне; не завжди розпізнає проблемну ситуацію, навіть за певної допомоги з боку інших; відтворює основний навчальний матеріал завжди з допомогою вчителя.</p>
	3	<p>Учень/учениця володіє уміннями на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання, потребує детального кількарядового їх пояснення; не завжди самостійно виправляє власні помилки, навіть після допомоги вчителя; не завжди розпізнає проблемну ситуацію, навіть за певної допомоги з боку інших; відтворює основний навчальний матеріал, іноді з допомогою вчителя.</p>
II. Середній	4	<p>Учень/учениця здатний/здатна повторити за зразком певну операцію, дію; буде відповідь у засвоєній послідовності; виконує навчальні дії за алгоритмом, у разі утруднення звертається до вчителя по допомогу; не завжди вносить уточнення і робить виправлення помилок після допомоги вчителя; не завжди розпізнає проблемну ситуацію, відтворює основний навчальний матеріал з помилками й неточностями.</p>

	5	<p>Учень/учениця здатний/здатна повторити за зразком певну операцію, дію; буде відповідь у засвоєній послідовності; виконує навчальні дії за алгоритмом, у разі утруднення звертається до вчителя по допомогу;</p> <p>частково вносить коректні уточнення і робить виправлення помилок після допомоги вчителя;</p> <p>розпізнає проблемну ситуацію за певної допомоги з боку інших, не завжди визначає шляхи розв'язання проблемної ситуації; відтворює основний навчальний матеріал з помилками й неточностями, здійснює пошукову діяльність у супроводі вчителя.</p>
	6	<p>Учень/учениця здатний/здатна повторити за зразком певну операцію, дію; буде відповідь у засвоєній послідовності; виконує навчальні дії за алгоритмом, у разі утруднення звертається до вчителя по допомогу;</p> <p>здатний/здатна внести коректні уточнення і зробити виправлення помилок після допомоги вчителя;</p> <p>розпізнає проблемну ситуацію, не завжди визначає шляхи розв'язання проблемної ситуації ; відтворює основний навчальний матеріал, здійснює пошукову діяльність у супроводі вчителя.</p>
III. Достатній	7	<p>Учень/учениця демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії у стандартних ситуаціях;</p> <p>висловлює власні думки, може наводити окремі приклади на їх підтвердження;</p> <p>під час відповіді може відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків;</p> <p>самостійні роботи виконує із незначною допомогою вчителя;</p> <p>здатний/здатна внести коректні уточнення після допомоги вчителя, виправити помилки в усній відповіді / письмовій роботі самостійно;</p> <p>складає план роботи для розв'язання проблемної ситуації у співпраці з учителем, виконує етапи розв'язання проблеми за зразком.</p>
	8	<p>Учень/учениця демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії у стандартних ситуаціях;</p> <p>висловлює власні думки, можуть наводити окремі приклади на їх підтвердження;</p> <p>під час відповіді може відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків;</p> <p>самостійні роботи виконує із незначною допомогою вчителя;</p> <p>здатний/здатна внести уточнення, виправити помилки в усній відповіді / письмовій роботі самостійно, за потреби звертаються до вчителя;</p> <p>складає план роботи для розв'язання проблемної ситуації, виконують окремі етапи розв'язання проблеми у співпраці з учителем, а окремі етапи виконують за зразком</p>
	9	<p>Учень/учениця демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії у стандартних ситуаціях;</p> <p>висловлює власні думки, може наводити окремі приклади на їх підтвердження;</p> <p>під час відповіді може відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків;</p> <p>самостійні роботи виконує із незначною допомогою вчителя;</p> <p>здатний/здатна внести уточнення, виправити помилки в</p>

		усній відповіді / письмовій роботі самостійно; складає план роботи для розв'язання проблемної ситуації, розв'язує проблемні ситуації у співпраці з учителем.
IV. Високий	10	Учень/учениця демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії в нових ситуаціях (нестандартних); аналізує, класифікує, узагальнює об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями; ілюструє прикладами власні відповіді, судження; самостійні роботи виконує під опосередкованим керівництвом учителя; здатний/здатна до аналізу чужих відповідей / письмових робіт за підтримки вчителя та наступного самостійного коригування та уточнення їх; частково обґрунтовує способи розв'язання навчальних /життєвих проблем та ситуацій, спираючись на набуті знання; складає план роботи для розв'язання проблемної ситуації самостійно, погоджуючи з учителем; розв'язує проблемні ситуації, дослідницькі та творчих навчальних завдань.
	11	Учень/учениця демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії в нових ситуаціях (нестандартних); аналізує, класифікує, узагальнює об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями; ілюструє прикладами власні відповіді, судження; самостійні роботи виконує під опосередкованим керівництвом учителя; здатний/здатна до аналізу власних відповідей / письмових робіт за підтримки вчителя та наступного самостійного коригування та уточнення їх; частково обґрунтовує способи розв'язання навчальних /життєвих проблем та ситуацій, спираючись на набуті знання, власний досвід; складає план роботи для розв'язання проблемної ситуації самостійно, за потреби погоджує з учителем; розв'язує проблемні ситуації, дослідницькі та творчих навчальних завдань.
	12	Учень/учениця демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії в нових ситуаціях (нестандартних); аналізує, класифікує, узагальнює об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями; ілюструє прикладами та обґрунтовує власні відповіді, судження; самостійні роботи виконує під опосередкованим керівництвом учителя; здатний/здатна до аналізу власних відповідей / письмових робіт та їх коригування та уточнення (за потреби); обґрунтовує способи розв'язання навчальних /життєвих проблем та ситуацій, спираючись на набуті знання, власний досвід; здатний/здатна до розв'язання проблемних ситуацій, дослідницьких та творчих навчальних завдань.